

LABORATORIYA TADQIQOTLARINING ZAMONAVIY NOMENKLATURASINI O'RGANISH

Nishonov A.A., Nuriddinova N.F.

Toshkent tibbiyot akademiyasi

Klinik laborator diagnostikasining rivojlanishi uchun laboratoriya tadqiqotlarini qo'llashning ilmiy asosliliga va belgilangan vazifalarga to‘g‘ri keladigan ehtimolliy talqin vositalaridan foydalanish zarur. Laboratoriya tadqiqotining klinik ko‘rsatmalarga kiritilishi, ushbu tadqiqotning bemorga tanlanishi va tayinlanishi kasallikda laboratoriya ko‘rsatkichining ko‘payishi yoki kamayishi to‘g‘risidagi fikrlar pozitsiyasidan emas, balki laborator diagnostika biomarkeri sifatida ilmiy jihatdan isbotlangan ma’lumotlar asosida amalga oshirilishi kerak. Shu qatorida usul va reagentlarning sezgirligi, aniqligi, prognostik qiymatigi kai ko‘rsatkichlar ham ahamiyatli.

Hozirgi kunda ilmiy va laborator tadqiqotlarini amalga oshirish va baholashga bo‘lgan ehtiyoj kuchayib bormoqda. Laboratoriya usullaridan foydalanish natijasida mustahkam o‘rnatilgan an‘naviy tibbiyot nazariyasi va amaliyotini ishlab chiqish bilan ularning roli ortmoqda. Laboratoriya tadqiqotlarining zamонавиy nomenklaturasini o‘rganish, laboratoriya diagnostikasining oldindan analitik bosqichini ta’minlashga qo‘yiladigan me’yoriy talablar, sifat menejmentini ta’minlash orqali klinika va laboratoriya o‘rtasida samarali dialogni shakllantirishning xalqaro tamoyillarini ishlab chiqarish labaratoriya sohasini yana jadallashtirish imkonini beradi.

Yurak-qon tomir tizimi kasalliklarini laboratoriya diagnostikasi algoritmlari bilan tanishish, qandli diabet kasalliklarini davolash kursini nazorat qilish, immun tizimi buzilishlarini laborator diagnostika qilish imkoniyatlari, onkologik kasalliklar, buyrak kasalliklari, oshqozon-ichak trakti, ichak, endokrin tizimi, qon tizimi, tizimli

kasalliklar, allergik kasalliklar terapiyasini laborator nazorat qilishni malakali amalgalash bilan birga, klinik muammolarni hal qilishda ularning diagnostik axborotini ta'minlash uchun laboratoriya texnologiyalarining analitik xususiyatlari bilan tanishish muhim ahamiyatga egadur.

Xulosa. Tadqiqot usullarining analitik xususiyatlarini hisobga olgan holda diagnostik labaratoriylar algoritmi qurilishini yo'lga qo'yish maqsadga muvofiqdir. Bu esa klinik laborator tadqiqotlariga texnologik imkoniyatlar oshishiga yordam beradi.

Adaviyotlar. (Literature)

1. Abdioxatov Sh.Z. Kurbonova Z.Ch. Nanotexnologiya bilan davolash imkoniyatlari // Tibbiy ta'lim transformatsiyasi: megatrendlar. – Toshkent, 2021. – B. 164-168.
2. Babadjanova S.A. Kurbonova Z.Ch. Sitologik tashxisiga kirish: o'quv qo'llanma. Toshkent, "Hilol nashr", 2021. 152 b.
3. Kurbonova Z.Ch., Babadjanova Sh.A. Laboratoriya ishi: o'quv qo'llanma. Toshkent, 2022. 140 b.